

Det betyder også, at EcoSoc skal reorganiseres og udstyres med den fornødne myndighed. EcoSoc skal desuden som forudset i Pagten sættes i stand til at koordinere de humanitære særorganisationers arbejde. Derudover må der oprettes et FN-miljøråd, hvis myndighed i miljø-sager skal styrkes, eventuelt svare til Sikkerhedsrådets i kapitel 7-sager, og endelig synes vi, der skal arbejdes videre med regionale FN-organer, hvor OSCE er det naturlige regionale forum for vore breddegrader.

En modernisering af FN's Sikkerhedsråd består efter vores opfattelse i, at Sikkerhedsrådet nødvendigvis skal udvides igen. Det er ikke rimeligt, at kontinenter som Asien, Afrika og Latinamerika er uden permanent repræsentation – medmindre man vil betragte Kina som Asiens repræsentant, og det tror jeg nok vil betyde visse forviklinger. Vi foreslår derfor, at det bliver dansk politik at arbejde for, at også Asien, Afrika og Latinamerika hver får en permanent repræsentant, der udpeges af staterne i de respektive verdensdele.

Antallet af skiftende repræsentanter bør efter vores opfattelse udvides tilsvarende. Til gengæld bør vetoretten efter vores opfattelse afskaffes. Det er formentlig umuligt at gøre sådan på en studs her og nu, og derfor foreslår vi, at dens virkemåde indskrænkes til kun at omfatte kapitel 7-beslutninger, altså krig og fred-sager.

Det fjerde punkt, jeg vil pege på, som er vigtigt for at styrke FN, er at styrke FN's handlemuligheder. FN skal sættes i stand til fuldt ud at overvåge og sikre pagtens folkeretlige bestemmelser. Kun i absolutte undtagelsestilfælde – såsom større aggression – skal FN kunne uddelegere myndighed på dette område. Dog er de gamle artikler om FN's militære kapacitet helt utidssvarende. I stedet vil vi foreslå følgende reformer:

Generalsekretæren skal efter eget skøn kunne udsende fact finding-missioner, angive early warning og iværksætte forebyggende foranstaltninger af politisk og økonomisk karakter med henblik på at undgå væbnet konflikt. I den forebyggende virksomhed skal generalsekretæren kunne anvende den humanitære styrke og med Sikkerhedsrådets godkendelse kunne udstationere FN-militære styrker.

Princippet om brug af fredsbevarende styrker – peace keeping forces – nedfældes i pagten, og der oprettes en FN-brigade, som Danmark jo allerede er i gang med sammen med de andre

initiativlande. Den skal fungere under generalsekretærens ansvar og efter beslutning af Sikkerhedsrådet. Fredsgennemtvungelse derimod – peace enforcement – falder uden for brigadens kompetence.

Sikkerhedsrådets ret hertil er hjemlet i pagtens kapitel 7, altså afværgelse af aggression, men beslutningen om brug af våbenmagt i dette øjemed foreslås vanskeliggjort gennem et krav om stærkt kvalificeret flertal.

Jeg har i min tale lagt vægt på disse 4 områder for at styrke FN. Jeg har ikke opholdt mig meget ved FN's interne organisation. Ikke for at sige, at der ikke også her skal ske ændringer, men jeg mener ikke, at det er hoveddiskussionen. Det er efter min opfattelse mere på de politiske end på de administrative områder, der er brug for ændringer. De administrative diskussioner foregår jo i øvrigt løbende.

Jeg skal derfor runde af med at fremsætte følgende dagsordensforslag, der har kunnet samle alle Folketingets partier på nær Enhedslisten:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til at videreføre en aktiv dansk FN-politik. Samtidig opfordres regeringen til at arbejde for:

- en løsning af FN's finansielle problemer gennem afvikling af kontingentrestancer, nye indtægtskilder og obligatorisk medfinansiering af aktiviteter vedtaget i Sikkerhedsrådet og sikring af de økonomiske kontrolfunktioner,
- en modernisering og effektivisering af FN's institutioner, så de bedre bidrager til løsningen af de globale miljømæssige og sociale problemer,
- en modernisering af FN's Sikkerhedsråd, som sikrer alle kontinenter permanent repræsentation og indebærer, at vetoretten forbeholdes vitale sikkerhedspolitiske spørgsmål,
- en forpligtende international opfølgning af FN-konferencerne og de vedtagne konventioner om bl.a. kvinder, miljø, menneskerettigheder og social udvikling, samt
- en styrkelse af FN's handlemuligheder med henblik på håndhævelse af international ret i overensstemmelse med FN's charter.

Folketinget udtaler sin tilfredshed med regeringens initiativer med dannelsen af Det Internationale Humanitære Beredskab, det tilmeldte bidrag til FN's humanitære afdeling og den